www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: علوم تجربی - ریاضی و فیزیک	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)		تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۰۶/ ۱۷	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت **شهریور ماه سال ۸۳**		سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش وارزشیابی تحصیلی متوسطه	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف - زبان شناسی (٤ نمره)	
	۱ - کاربرد گروه اسمی « بلندِ دماوند کوه » بر اساس کدام قاعده‌ی ترکیب زبانی ، نادرست است ؟	۰/۵
	۲ - چرا ساختن واژه‌ی « رَنْد » در زبان ، امکان پذیر نیست ؟	۰/۵
	۳ - با توجه به عبارت « تو این همه شمع را از کجا می‌آوری که شب ها تا طلوع می‌سوزانی ؟ »	
	الف - آهنگ جمله‌ی مشخص شده چیست ؟	۰/۵
	ب - کدام هجای واژه های « طلوع» و « می‌آوری » تکیه دار هستند ؟	۰/۵
	۴ - عبارت « چه قدر این لباس می‌آید!» را معنا دار کنید .	۰/۵
	۵ - در مورد معنی واژه‌ی « دستور » و تحول معنایی آن در گذر زمان توضیح دهید .	۰/۵
	۶ - چرا به نظر زبان شناسان ، زبان تکیه گاه اندیشه‌ی انسان است ؟	۰/۵
	۷ - شاعر به کمک کدام « نقشِ زبان » شعر زیر را پدید آورده است ؟	۰/۵
	« باغ بی برگی / روز و شب تنهاست / با سکوت پاک غمناکش »	
	ب - املا و بیاموزیم (۳ نمره)	
	۱ - کدام واژه‌ی عبارت « این پهلوان از زورمندان روزگار بود .» دو تلّفظی است ؟	۰/۵
	۲ - کدام واژه‌ی « متشابه » برای تکمیل عبارت زیر درست است ؟	۰/۵
	« همه‌ی افراد در کشور « مطبوع / متبوع » خود از حمایت کامل برخوردارند . »	
	۳ - در عبارت زیر ، کدام واژه « صامت میانجی » دارد ؟ صامت میانجی این واژه را مشخّص کنید .	۰/۵
	« شهر میان دشت گسترده بود ، پر از دار و درخت ، حالتی رویایی ؛ »	
	۴ - در تلفّظ کدام واژه‌ی عبارت زیر ، فرآیند واجی به وجود آمده است ؟ نوع این فرآیند چیست ؟	۰/۵
	« در برابرش خیابانی بی انتها بود . »	
	۵ - املای کدام گروه از کلمات زیر نادرست است ؟ صحیح آن ها را بنویسید .	۱
	توابع ولواهق - هبوط و صعود - ذرع و پیمان - معادل و هم تراز	
	پ - نگارش (۵ نمره)	
	۱ - عبارت زیر را ویرایش کنید .	۰/۵
	دانشمندان به منظور دست یابی به دانشِ هسته‌ای ، آزمایشات زیادی انجام دادند .	
	۲ - نوع نگارش نوشته‌ی زیر ... است ، چون نویسنده ، آن چه را که دیده ، نوشته است .	۰/۵
	« ... تعدادی ستون و دیرک بلند و بدون نظم و ترتیب در آن جا دیده می شود ، ستون ها بسیار عظیم و غول آساست .»	
	۳ - دو مورد از روش های گرد آوری اطّلاعات را برای نوشتن « زندگی نامه » بنویسید .	۰/۵
	۴ - یک بند ادبی در مورد « طراوت بهار » بنویسید .	۱
	۵ - در متن زیر، نویسنده از چه شیوه‌ای برای ساخت « طنز» استفاده کرده است ؟	۰/۵
	« وقتی پس از سال ها او را دیدم ، مثل یک درخت چنارِ خشک شده ، دراز شده بود ، گونه هایش فرو رفته و چشم هایش مثل قورباغه از حدقه بیرون زده بود . »	
	۶ - بیت « پسندی که شهری بسوزد به نار / اگر چه سرایت بود بر کنار » را بازگردانی کنید .	۱
	۷ - توضیح زیر مربوط به کدام کتاب مرجع است ؟	۰/۵
	« به سرپرستی دکتر غلامحسین مصاحب و با همکاری ۴۳ تن از نویسندگان در سه مجلّد چاپ شده است . »	
	۸ - چرا کاربرد واژه‌ی « دوئیّت » در عبارت زیر نادرست است ؟	۰/۵
	« دوئیّت در میان افراد خانواده ، صفا و صمیمیت را از بین می برد . »	
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: علوم تجربی - ریاضی و فیزیک	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)		تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۰۶/ ۱۷	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت **شهریور ماه سال ۸۳**		سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش وارزشیابی تحصیلی متوسطه	

ت - دستور (۸ نمره)

۱ - با توجه به گروه اسمی « این دانش آموزان کوشا » به سؤالات زیر پاسخ دهید .

الف - « هسته » کدام است ؟ ۰/۵

ب - نام وابسته های آن را بنویسید . ۰/۷۵

پ - هسته ، چند « واج » دارد ؟ ۰/۲۵

۲ - تعداد « واژه » ها و « تک واژ » ها را در عبارت زیر بنویسید . ۱

« نسیم محبت دوستان ، مشام جان را می‌نوازد » .

۳ - در کدام یک از عبارت های زیر ، « نقشِ تبعی » وجود دارد ؟ کدام واژه ، نشان دهنده‌ی این نقش است ؟ ۰/۵

الف - گسترش کتاب خوانی یکی از اهداف اصلی تعلیم و تربیت است .

ب - مهم‌ترین اثر ارزشمند استاد محمّد معین ، فرهنگ فارسی اوست .

۴ - با توجه به عبارت زیر به سؤالات مطرح شده ، پاسخ دهید .

« مهارت فراوانش در خوشنویسی ، نگاه تحسین آمیز همه را جلب می کرد . او در سراسر عمر خود با اشتیاق تمرین می‌کرد . »

الف - در ترکیب « مهارت فراوان » چه نوع « وابسته » ای وجود دارد ؟ ۰/۵

ب - کدام واژه ، « متمّم اسم » است ؟ ۰/۵

پ - یک واژه‌ی « مرکّب » و یک واژه‌ی « مشتق - مرکّب» مشخّص کنید . ۱

۵ - نمودار گروه اسمی مقابل را رسم کنید . « پنج توپ پارچه » ۰/۵

۶ - نوع « پسوند » کدام واژه با بقیه متفاوت است ؟ « پسوند » این واژه را مشخّص کنید . ۰/۵

الف - یاغی گری ب - کوزه گری پ - موذی گری

۷ - جمله‌ی « رزمندگان پیروز گردیدند . » را به جمله‌ی « چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند » تبدیل کنید . ۰/۷۵

۸ - با توجه به عبارت زیر :

« نشاطی دوباره در میان مسافران افتاد . همه نیروی تازه یافته بودند . از هر دری سخن می گفتند ، سخن هایی از خاطرات شیرین و رنگین . »

الف - فعل « یافته بودند » از نظر ساختمان چه نوع فعلی است ؟ ۰/۲۵

ب - در دو جمله‌ی پایانیِ عبارت ، کدام فعل حذف شده است ؟ به چه قرینه ای ؟ ۰/۵

پ - نام اجزای تشکیل دهنده‌ی واژه‌ی « رنگین » را بنویسید . ۰/۵

۲۰	جمع نمرات	« موفق باشید»

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: علوم تجربی - ریاضی و فیزیک
سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۰۶/ ۱۷
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت **شهریور ماه سال ۸۳**	سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش وارزشیابی تحصیلی متوسطه

ردیف	***همکاران محترم، این پاسخنامه جهت تسریع در امر تصحیح خدمتتان ارائه می شود . بدیهی است در صورت ارائه‌ی پاسخ های صحیح مشابه نمره کافی منظور فرمایید .***	نمره
	الف - زبان شناسی (٤ نمره) ۱ - قواعد هم نشینی (۰/۵) ۲ - چون واج های « ت » و « د » بدون فاصله در کنار هم قرار گرفته اند . (یا چون این دو واج - « ت » و « د » - واجگاه مشترک دارند .) (۰/۵) ۳ - الف - افتان (۰/۵) ب - پایانی ، آغازی (می) (۰/۵) ۴ - چه قدر این لباس به شما می آید! (۰/۵) ۵ - این واژه در گذشته ، به معنی « وزیر » بوده است (۰/۲۵) ولی امروزه در معنی « فرمان ، امر ، ... » به کار می‌رود . (۰/۲۵) ۶ - چون بدون زبان نمی‌توان به تفکر یا اندیشه پرداخت . (۰/۵) ۷ - آفرینش ادبی (۰/۵)	
	ب - املا و بیاموزیم (۳ نمره) ۱ - روزگار (۰/۵) ۲ - متبوع (۰/۵) ۳ - رویایی (۰/۲۵) « ی » (ماقبل آخر) (۰/۲۵) ۴ - خیابان - افزایش (۰/۵) ۵ - توابع و لواحق (۰/۵) - معادل و هم طراز (۰/۵)	
	پ - نگارش (۵ نمره) ۱ - دانشمندان برای دست یابی (۰/۲۵) به دانش هسته‌ای آزمایش های زیادی انجام دادند . (۰/۲۵) ۲ - تشریحی (۰/۵) ۳ - ۱ - مشاهدات شخصی ۲ - پرسش از افراد مطلع ۳ - مطالعه‌ی آثار کسی که زندگی نامه او نوشته می شود . ۴ - استفاده از منابع کتابخانه‌ای (در صورت نوشتن نام منابع ، نمره تعلق گیرد .) ذکر دو مورد هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۵) ۴ - نظر همکاران محترم صائب است . (۱) ۵ - اغراق در توصیف چهره (و حالات انسانی) (۰/۵) ۶ - می پسندی که شهری به آتش بسوزد و خانه‌ی تو در کنار باشد . (در امان باشد .) (۱) ۷ - دایرة المعارف فارسی (۰/۵) ۸ - چون واژه‌ی « دو » فارسی است (۰/۲۵) و نباید «یّت » پسوند عربی به آن اضافه شود . (۰/۲۵) **ادامه در صفحه‌ی دوم**	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: علوم تجربی - ریاضی و فیزیک
سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۰۶/ ۱۷
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت **شهریور ماه سال ۸۳**	سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش وارزشیابی تحصیلی متوسطه

ت - دستور (۸ نمره)

۱ - الف - دانش‌آموز (۰/۵)

ب - (این) صفت اشاره (۰/۲۵) - (ان) علامت جمع (۰/۲۵) - (کوشا) صفت (بیانی) (۰/۲۵)

پ - ۱۰ واج (۰/۲۵)

۲ - تکواژ = ۱۳ (۰/۵) واژه = ۱۰ (۰/۵)

۳ - الف (۰/۲۵) - تربیت (۰/۵)

۴ - الف - وابسته‌ی پسین (صفت بیانی) (۰/۵) ب - خوشنویسی (۰/۵)

پ - تحسین آمیز (۰/۵) - خوشنویسی (یا سراسر) (۰/۵)

۵ - پنج توپ پارچه (۰/۵)

۶ - گزینه‌ی « ب » (کوزه گری) (۰/۲۵) - پسوند (ی) (۰/۲۵)

۷ - توکل به خدا (۰/۲۵) رزمندگان را (۰/۲۵) پیروز گردانید . (۰/۲۵) (یا هر عبارت مناسب دیگر)

۸ - الف - ساده (۰/۲۵) ب - « است » (۰/۲۵) - قرینه لفظی (۰/۲۵) پ - اسم (۰/۲۵) - پسوند (ین) (۰/۲۵)

« شادمان و سرفراز باشید»	***جمع نمرات*** ۲۰

www.alm.loxblog.com